

VERKSAMHETEN 2012

ÅRSSAMMANSTÄLLNING FÖR ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

40 ÅR

(1973-2013)

i våra medlemmars och
trafiksäkerhetens tjänst

...nu tar vi sikte mot 40 år till.

TÄNK VILT

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Sveriges ledande aktör inom vilt och trafiksäkerhet

Viltolyckor länsvis (samtliga djurslag, inkl. ren)

(källa: Rikspolisstyrelsen, Nationella Viltolycksrådet)

Län		2010	2011	2012
AB	Stockholm	2 868	2 804	3 191
C	Uppsala	2 147	1 914	1 974
D	Södermanland	1 972	1 998	2 464
E	Östergötland	2 592	2 152	2 717
F	Jönköping	3 388	2 395	2 577
G	Kronoberg	2 711	1 998	2 651
H	Kalmar	3 340	2 671	3 621
I	Gotland	180	122	257
K	Blekinge	1 261	907	1 329
M	Skåne	5 144	4 579	5 390
N	Halland	1 733	1 447	1 638
O	Västra Götaland	6 681	5 918	6 242
S	Värmland	2 919	2 547	2 845
T	Örebro	1 883	1 528	1 641
U	Västmanland	1 215	1 105	1 156
W	Dalarna	2 173	1 983	2 286
X	Gävleborg	1 278	1 165	1 178
Y	Västernorrland	976	932	983
Z	Jämtland	1 178	1 153	1 263
AC	Västerbotten	1 416	1 374	1 387
BD	Norrbotten	1 633	1 889	1 933
SUMMA (inkl. ren)		48 688	42 581	48 723

Döda & skadade i viltolyckor (källa: Trafikverket)

Döda	5	5	3
Svårt skadade	42	45	69
Lindrigt skadade	452	419	386

Viltolyckor per djurslag

Djur	2010	2010	2011	2011	2012	2012
	Hela vägnätet	Till Föreningen	Hela vägnätet	Till Föreningen	Hela vägnätet	Till Föreningen
Älg	7 227	269	5 994	249	5 963	190
Rådjur	36 107	521	30 654	536	34 866	504
Ren	1 799	60	2 038	64	2 161	61
Hjort	1 051	16	1 200	11	1 468	8
Vildsvin	2 445	42	2 647	45	4 198	66
Rovvilt / annat	59	6	48	1	67	2
TOTALT	48 688	914	42 581	906	48 723	831

YTTERLIGARE VILTOLYCKSSTATISTIK FINNER NI PÅ WWW.ALGEN.SE

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN 1973 – 2013

1973 fanns inga tilläggsförsäkringar för att slippa självriskan om man var helförsäkrad, eller någon hjälp till reparation för den som var trafik- eller halvförsäkrad. Bilarna var heller inte så krocksäkra som de är idag och antalet döda och skadade var högt.

Det som hade funnits tidigare var en statlig fond, "Älgskadefonden", där den drabbade vid en älgolycka kunde ansöka om någon tusenlapp i ekonomisk hjälp. I slutet av 1960-talet beslöt man sig dock för att lägga ned den statliga Älgskadefonden och istället satsa pengarna på en ordentlig utredning om viltolyckor hos dåvarande Vägverket. Projektet som fick namnet "Viltolycks-projektet (VIOL)" färdigställdes i början av 1980-talet och är den sista ordentliga utredning som har gjorts om viltolycksproblemet.

Det var när fonden lades ned som några driftiga personer, själva drabbade av älgolyckor, beslöt sig för att starta en ideell förening som man gav namnet Älgskadefondsforeningen, för att på så sätt hjälpa de medlemmar som drabbats. Föreningen fick två huvudsyften. Det första var att minska antalet viltolyckor för att på så vis rädda människoliv och minska personskadorna. Det andra var att hjälpa den som var medlem ekonomiskt vid en viltolycka. Ni kan läsa mer om vår historia på sidorna 10-13 i denna årssammanställning.

Roligt i sammanhanget är att cirkeln nu på sätt och vis är slut. Hade inte den statliga Älgskadefonden lagts ned till förmån för det s.k. VIOL-projektet, så hade det troligen inte funnits någon Älgskadefondsforening. Idag är Trafikverkets ekonomi ansträngd och några större satsningar på viltolycksproblemet görs inte. Forskarna skriker efter en ny, mer aktuell forskning om viltolycksproblemet – ett nytt VIOL-projekt. Det mörkertal, dvs ej polisanmälda viltolyckor, som då var 50 % har vi ingen aning om storleken på idag, något som behövs för att kunna bedöma problemet

i sin helhet. Det är där cirkeln sluts. 2012 beslöt Älgskadefondsforeningen tillsammans med Grimsö Forskningsstation att låta göra en ny forskning om mörkertalet. Projektet som beräknas ta ett par år, kommer att finansieras av Älgskadefondsforeningen tillsammans med medel ur Trafikverkets skyltfond.

Året som gått

När det gäller verksamhetsåret 2012 kan du läsa på sidan 6-7 där vi i korta drag berättar lite om de aktiviteter vi har genomfört. Enligt officiell statistik inträffade över 46 500 viltolyckor (exkl. ren) under 2012. Säkrare bilar och sänkta hastigheter på vissa ställen tror vi dock inverkar så att antalet omkomna personer tack och lov är rekordlåg. Tre personer omkom i viltolyckor 2012.

Slutligen önskar vi er ett bra och olycksfritt år 2013. Glöm inte bältet och att anpassa hastigheten efter rådande förhållanden. Det gör faktiskt inte så många minuter på ankomsttiden, men garanterar mindre skador vid alla typer av olyckor.

Åseda i mars 2013

Marianne Hjærtfors, kanslichef

Innehållsförteckning:

Viltolycksstatistik	2
Kanslichefen har ordet	3
Årssammanställning	4
Revisionsberättelse	5
Verksamhetsberättelse	6-7
Förtroendevalda och anställda 2012	8-9
40-årsjubileum: 1973 - 2013	10-13
Hur fungerar medlemskapet	14
Ansökan om ekonomisk hjälp	15
Viltolycksfonden	16-17
Guldälgen	18
Värva en medlem	19

ÅRSSAMMANSTÄLLNING 2012

Resultaträkning	2012	2011
Intäkter		
Medlemsavgifter	9 424	9 598
Övriga intäkter	43	27
Finansiella intäkter	787	600
Summa intäkter	10 254	10 225
Kostnader		
Ekonomisk hjälp till medlemmar	2 676	3 039
Förebyggande åtgärder	3 234	2 989
Löner, arvoden och ersättningar ¹	1 757	1 715
Administration ²	1 850	2 052
Avskrivningar	122	159
Finansiella kostnader	59	342
Skatter	166	96
Summa kostnader	9 864	10 392
Årets resultat	390	-167
Balansräkning	2012	2011
Tillgångar		
Inventarier	69	194
Andra långfristiga värdepappersinnehav	3 166	2 386
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	110	149
Kortfristiga placeringar	4 444	4 756
Likvida medel	11 725	13 083
Summa tillgångar	19 514	20 568
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	11 283	10 892
Ålgskadefondsföreningens Viltolycksfond (<i>fd. Alfa och Kurt Gustavssons minnesfond</i>)	68	72
Skatteskuld	128	35
Övriga skulder	79	96
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ³	7 956	9 473
Summa skulder, fonderade medel och eget kapital	19 514	20 568

¹ exkl löner/arvoden/ersättningar för personal som arbetar med förebyggande åtgärder 1 334 (1 247)

² varav porto+mott avg 807 (844) och kostnad för värningskampanj 63 (79)

³ varav förutbetalda medlemsavgifter 6 685 (7 866)

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsmötet i Älgskadefondsforeningen, org nr 833200-4624

Rapport om bokslutet - Vi har utfört en revision av bokslutet för Älgskadefondsforeningen för år 2012.

Styrelsens ansvar för bokslutet - Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta ett bokslut och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättande av bokslutet och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar - Vårt ansvar är att uttala oss om bokslutet på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i bokslutet. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur foreningen upprättar bokslutet i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i foreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i bokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden - Enligt vår uppfattning har bokslutet upprättats i enlighet med bokföringslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av foreningens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året. Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för foreningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av bokslutet har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Älgskadefondsforeningen för år 2012.

Styrelsens ansvar - Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar - Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av bokslutet granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i foreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande - Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Åseda i februari 2013

Helene Danielsson

Karin Nilsson

Raine Svensson

Auktoriserad revisor

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2012

*Vissa nöjen har även
\$40-vagnen svårt att
konkurrera med.
Trucks in Dalarna 2012.*

Älgskadefondsöreningens informatörer har under 2012 deltagit på ett stort antal olika arrangemang över hela landet med våra visningsekipage. Huvudinriktningen har dels varit lite större mässor med koppling till trafik och trafiksäkerhet, dels också andra lämpliga platser där vi kan nå trafikanter med vårt budskap. Lokalpressen har visat stort intresse när vi ställer upp vår vagn och artiklarna om vårt viltolycksförebyggande arbete har blivit många. Besökarna vid släpen är vetgiriga och speciellt våra uppstoppade vildsvin ger upphov till många frågor och diskussioner.

När det gäller marknadsföring så har det varit ett fortsatt fokus på att synas brett, för att öka kännedomen om föreningens existens hos den breda massan. Fokus har legat på medier med stora upplagor, samt på medier med ett uttalat motorintresse. En payoff/slogan har fått ta mer plats i marknadsföringen; "Tänk vilt". En reklamfilm har tagits fram och den testades i TV4-gruppens nya kanal 7:an. Reklamfilmen var 30 sek lång och visades i sin helhet under testperioden. Annonsering i tryckt press har minskat något för att istället ge mer utrymme till annonsering i digitala medier. Detta är en nödvändig utveckling för föreningen om vi skall följa med i förflyttningen

av publik från traditionell media till digitala medier. Föreningen har även provat direktreklam. Det föll väl ut och kommer att skalas upp kommande år. Annonseringen har haft sin tyngd från 1 november 2011 och under första halvåret 2012. Eftersom det ideella engagemanget i samhället är på väg nedåt så har utformningen av föreningens annonser förändrats till att mer lyfta fram fördelarna med medlemskapet. Ett flertal pressreleaser har gått ut och har haft god genomslagskraft i media, både lokalt och nationellt.

Älgskadefondsöreningens informationsmaterial är efterfrågat och vi har sänt vår folder, markeringsremsa, film, affisch, handbok m.m. till t.ex. utställare, föredragshållare m.fl. som hört av sig till oss och där vi inte själva har kunnat delta. Vi har också genomfört ett nytt utskick till polisstationer där vi erbjuder vårt broschyrställ (innehåller broschyrer och markeringsremсор) samt vår barnbroshyr till receptionen. Ett hundratal av dessa har tackat ja till erbjudandet.

Vi har också fortsatt att hålla föreläsningar, bl.a. för blivande trafikklärare på de platser i landet där sådan utbildning finns. På Nordens största trafiksäkerhetskonferens, Transportforum i

Linköping, lyckades vi för första gången också få ihop till en hel session med olika föreläsare om viltolycksproblematiken, något som vi är stolta över. Innan vi för ett par år sedan lyckades få med en föreläsning om viltolycksproblematiken fanns inte ämnet upptaget alls i deras program.

Vårt eget seminarium "Vilt & Trafik – människa, fordon, djur" genomfördes för fjärde året i rad, denna gång i Skellefteå för Västerbotten och Norrbottens län. Speciellt inbjudna var berörda från Polisen, Trafikverket, taxi- och åkeriföretag, kommuner, landsting, trafiklärarutbildningar, motororganisationer, m.fl. Seminariet, med ett hundratal deltagare, bjöd på föreläsning som berörde såväl forskning på viltrelaterade personskador, som viltolyckors effekter på samhälle och djurstammar. Liksom tidigare seminarium har det varit uppskattat av deltagarna.

När det gäller forskning har Älgskadefondsföreningen tillsammans med Andreas Seiler, SLU Grimsö Forskningsstation (Sveriges Lantbruksuniversitet), ansökt om bidrag ur Skyltfonden för att studera mörkertalet (ej polisrapporterade) när det gäller antal viltolyckor. Det har inte gjorts någon ny forskning om mörkertalet sedan 1980-talet och för att få en bra överblick behövs en ny undersökning. Vår ansökan har beviljats av Skyltfonden och vi räknar med att projektet sjösätts under våren 2013.

Ur Älgskadefondsföreningens Viltolycksfond (till minne av Alfa och Kurt Gustavsson) har medel använts till handikapphjälpmedel efter en älgpåkörning.

2012 års Guldälg tilldelades Herman Abrahamsson, Guldsmedshytan för hans förslag att åter trycka hårdare på vikten av siktröjning längs vägarna.

Vinnare i medlemsvärvningskampanjen 2012 blev åter igen Runo Eriksson, Mora med 21 nya medlemmar. Åsa Hagelberg, Olofström blev tvåa med 13 nya medlemmar och Stig-L Hansson, Strömstad trea med 11 nya medlemmar. De föräras med varsin glasskulptur. Vi har också lottat ut ett antal extra vinster. Grattis

till alla er som har vunnit. Värvingen fortsätter så ta chansen – bli 2013 års vinnare!

Under 2012 rapporterades knappt 46 500 viltolyckor (exkl. ren), en ökning med ca 15 % jämfört med året innan. Lyckligtvis minskade dock antalet omkomna i viltolyckor förra året. Men, en studie som Älgskadefondsföreningen låtit genomföra på Norrlands Universitetssjukhus under 2011 visar att olyckor orsakade av vilt, exempelvis där föraren väjt och sedan kolliderat med t.ex. mötande fordon, inte räknas som viltolyckor i statistiken. Bland statistikens grupp "svårt skadade" vet vi också genom forskning att viltolyckor ofta ger fler svåra skador i skalle och nacke och därmed högre risk för bestående men än t.ex. ett benbrott. Med tanke såväl på det personliga lidandet som samhällsekonomiska kostnader är viltolyckor ett stort problem. Därför kommer vi i Älgskadefondsföreningen att fortsätta bidra till forskning och studier inom området samt fortsätta utbilda, informera och delta i debatten kring viltolyckor.

Åseda i mars 2013

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Styrelsen

Ingrid Hugosson, ordf.

Boris Karlqvist blir intervjuad av Ulf Elfving under Caravan & Camping 2012 på Kistamässan.

FÖRTROENDEVALDA 2012

Föreningens högsta beslutande organ är årsmötet, dit föreningens samtliga medlemmar kallas. Årsmötet för 2013 anordnas, som framgår av kallelsen, i Borgholm (Öland) på Strand Hotell den 20 april. Årsmötet beslutar om föreningens stadgar och väljer personer till styrelse, styrelseordförande, revisorer och valberedning.

Styrelse

Ingrid Hugosson
Åseda
Ordf.

Mats Willén
Grängesberg
Vice ordf.

Lennart Carlsson
Åseda
Ek. förv.

Albert Arvidsson
Mörkö
Ledamot

Gunilla C Johansson
Oskarshamn
Ledamot

Åsa Hagelberg
Olofström
Ledamot

Andreas Narvå
Lund
Ledamot

Mats Lindquist
Vänersborg
Ledamot

Kjell Tjernås
Vemdalen
Ledamot

Revisorer

Helene Danielsson - Berga, Karin Nilsson - Vimmerby och aukt. revisor Raine Svensson - Svensson & Björkman Revision AB i Växjö. Revisorsuppleanter: Maria Bjarnehäll Sunesson - Åseda och aukt. revisor Leif Johansson - KPMG Bohlins Växjö.

Valberedning

Valberedningens ordförande Larz Glemfors - Nybro, Annelill Davidsson - Strömsnäsbruk, Sven-Erik Bertilsson - Delsbo, Jonny Johansson - Braås, Margaretha Lännewall - Sunne (t.o.m. oktober 2012).

ANSTÄLLDA

Föreningens kansli är beläget i Åseda. Utöver kanslichefen finns det tre personer anställda som sköter föreningens verksamhet med att arbeta förebyggande och ge ekonomisk hjälp till medlemmar som råkat ut för viltolyckor.

Marianne Hjærtfors
Kanslichef

Lis-Marie Magnusson
Kanslist

Niclas Dahl
Marknadsförare/
informatör

Boris Karlqvist
Informatör

RESURSPERSONER

Som förstärkning till anställda informatörer har vi ett antal resurspersoner som hjälper oss vid behov. De är grovt indelade i ansvarsområdena Syd, Mellan och Norr.

Syd

Jonny Johansson
Braås

Tommy Nordqvist
Tving

Mellan

Åke Johansson
Västervik

Tomas Ståhl
Katrineholm
(T.o.m.
2012-12-31)

Norr

Kurt Lundgren
Älvsbyn

Martin Nilsson
Rosvik

1973-2013

40 år i medlemmarnas och trafiksäkerhetens tjänst.

Föreningen bildades av köpman Günter Richter, Asarum, som tillsammans med några goda vänner utgjorde grundstommen i föreningen. Richter hade själv råkat ut för en älgolycka. Första konstituerande årsmötet hölls i Alvesta 1973. Nils-Arvid Arvidsson valdes att leda förhandlingarna. Arvidsson hade sedan kvar sin post som ordförande i föreningen fram till 1991. Arvidsson hade liksom Richter varit med om en älgolycka, som nästan höll på att kosta honom livet. 1973 lades också den statliga Älgskadefonden ned i brist på pengar. Ur denna hade älgolycksdrabbade kunnat få ut ersättning tidigare. Syftet fastställdes alltså dels till att om möjligt rädda livet på någon

1974 - Nils-Arvid Arvidsson (ordförande 1973-1991), uppträder på hotell i Karlstad i utbyte mot att föreningen skall få kostnadsfri möteslokal till årsmötet.

1976 - Föreningens 1000:e medlem, Göran Göransson, tilldelas en glasälg.

genom att arbeta för minskat antal viltolyckor, dels också till att försöka hjälpa den som drabbades ekonomiskt.

Skralt med pengar

Första årsavgiften bestämdes till 20 kr och den ekonomiska hjälpen till 500 kr. Det var skralt i kassan. Det var ingen lätt uppgift att skaffa medlemmar, det skedde mest genom "mun till mun" – metoden i samband med ordförandens försäljningsresor på sitt ordinarie arbete. Lite pengar kom in genom ett antal medlemsavgifter, lotterier m.m. Första ansökan om ekonomisk hjälp kom år 1974 från en medlem som krockat med en älg. Det höll på att bli ebb i kassan. Det bör i sammanhanget noteras att allt arbete skedde frivilligt och utan arvoden. För att hålla nere kostnader för årsmöten underhöll ordföranden i många år med revynummer. Kostnaden för hotellet kunde då hållas nere p g a att "underhållningen sträckte sig även till hotellets övriga gäster".

Föreningen växer - liten blir stor

Massmedia började så småningom uppmärksamma föreningen och dess idoga kamp, vilket gjorde att flera medlemmar anslöts. 1978 blev medlemmarna så många att sekreteraren inte hann bearbeta administrationen av dessa, vilket ledde till databearbetad administration och från 1983 anställdes en administratör. Behovet av en sådan kan

enkelt förklaras av att bara åren 1977 - 1981 växte antalet medlemmar från ca 4 000 till över 40 000(!). Endast med hjälp av "mun till mun"-metoden fortsatte föreningen att växa stadigt och i början av 90-talet hade föreningen ca 50 000 medlemmar.

Släp med älgkrockade bilar

Under 1989 och 1990 upplevde föreningen för första gången att man tappade medlemmar. Cirka 1 000 fler medlemmar lämnade än vad som anslöt sig till föreningen under de åren. Det bestämdes att man behövde komma på något nytt för att marknadsföra föreningen. Det är då de karaktäristiska släpen med uppstoppade älgar monterade på viltkrockade bilar togs fram. Idén hämtades från polisen i Älmhult som använde sig av ett sådant släp för att belysa viltfaran. Detta släp var mycket populärt och ständigt utlånat i olika syften. För att stötta polisen finansierade föreningen framtagandet av ett nytt sådant släp till polisen och i utbyte fick föreningen även låna detta i syfte att informera om viltfaran. Släpet blev en succé och föreningen fick förnyad uppmärksamhet. Föreningen lät ta fram fler släp och idag består föreningens släpflotta av fyra släp med viltkrockade bilar, samt fyra släp med uppstoppade djur av olika slag.

Under årens lopp har fyra personer suttit på posten som ordförande i styrelsen; Nils-Arvid Arvidsson, Göte Karlsson, Lars Sävberger och Ingrid Hugosson. De har alla varit starka personligheter som på olika sätt

Efter att ha samlat in och donerat 1,3 miljoner kronor för att hjälpa militären med att jaga ubåtar förädrades Nils-Arvid titeln "Ubåtsjägaren från Triabo".

har satt sina spår i föreningen. Den som lämnat det största avtrycket är Nils-Arvid, som var drivande när föreningen växte från ett fåtal medlemmar i Triabo till att bli en rikstäckande förening. Ett lysande exempel på hans drivkraft var när han, efter att den ryska u-båten U137 hade gått på grund i Karlskrona, under åren 1981-1986 på egen hand samlade in 1,3 miljoner kronor. Denna summa donerade han sedan till försvarsmakten som ett bidrag till att jaga u-båtar i svenska farvatten. Det förädrade honom epitet "U-båtsjägaren från Triabo"

Miljoner till medlemmarna

Idag har föreningen strax under 80 000 medlemmar. Det är något färre än rekordnoteringen på 86 254 som uppnåddes 2004 efter mer än 30 år av i princip oavbruten ökning. Att vi är så många medlemmar, speciellt i en tid där många ideella föreningar får stryka på foten för andra intressen, är något som vi är mycket stolta över. Tack vare det stora medlemsantalet kan vi fortsätta vårt arbete med att bidra till trafiksäkerhetsarbetet i Sverige, och då med fokus på viltolyckorna.

Med åren har det blivit mer och mer förmånligt att vara medlem i föreningen. När medlemsavgiftens ökningstakt i princip har följt inflationen, så har den ekonomiska hjälpen ökat med mer än 2,5 gånger

Styrelsen 1983. Övre raden vänster: Torsten Magnusson, Reinert Gustafsson, Jan Svensson och Göte Karlsson. Nedre raden: Ville Granberg, Sonja Danielsson, Nils-Arvid Arvidsson, Birgit Andersson och Ingemar Ragnarsson.

En av de första älgkrockade bilarna, något som blivit nästan synonymt med föreningen.

inflationen. De senaste 10 åren har föreningen årligen betalat ut mellan 2,5 - 3 miljoner kronor i ekonomisk ersättning till medlemmar som drabbats av en viltolycka i form av självrisk-, reparations- och/eller hyrbil/bärgningskostnader. Sedan starten 1973 har totalt cirka 65 miljoner kronor betalats ut i ekonomisk hjälp till föreningens medlemmar.

Miljoner till förebyggande verksamhet

Genom årens lopp har det även satsats mycket på förebyggande åtgärder, totalt cirka 46 miljoner. Bara de senaste åren har föreningen lagt över 25 miljoner kronor på bl. a. forskning, seminarier, föreläsningar, utbildningar och olika former av informationskampanjer. Den största delen av

VTI:s älgattrap (Mooses 2), som används vid älgkrocktester, har föreningen varit med och finansierat.

informationsverksamheten har bestått i att åka land och rike runt med de viltolycksekipage som föreningen har låtit ta fram för att informera trafikanter om viltolyckor och vilka konsekvenser de kan få.

Sedan starten 1973 har 445 människor omkommit i viltolyckor och cirka 3700 personer skadats allvarligt. Trots att antalet viltolyckor har ökat stadigt under det senaste decenniet, så har antalet personer som omkommer eller skadats allvarligt i viltolyckor lyckligtvis minskat. Eftersom viltolyckorna inte är, från myndighetshåll sett, ett prioriterat problem så läggs inte mycket av allmänna medel på att försöka ta itu med dem. Därför har föreningen fortfarande en mycket viktig roll i det svenska trafiksäkerhetsarbetet.

Mörkertalsprojekt

Nu är det 40 år sedan VIOL-projektet inleddes och över 30 år sedan det slutrapporterades. Vissa delar av projektet är fortfarande gångbara, men väldigt mycket av innehållet är inte längre aktuellt eller applicerbart i dagens samhälle. Behovet av ett nytt VIOL-projekt, ett "VIOL 2.0" är stort. Därför är det spännande att föreningen är med som delfinansier och samarbetspart i ett forskningsprojekt som skall ta fram en ny beräkning av mörkertalet bland viltolyckorna, alltså hur många viltolyckor som aldrig kommer till polisens kännedom. Övrig finansiering av projektet kommer från Skylltfondens. Projektet kommer att ledas av Andreas Seiler från Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) tillsammans med Annika Jägerbrand från Statens Väg och Trafikforskningsinstitut (VTI).

Forskning och utbildning

Mörkertalsprojektet är en del av föreningens ambition att vara drivande inom viltolycksforskningen, och över tid kunna bidra till att förnya och uppdatera det gamla VIOL-projektet. Förhoppningsvis kommer det att med mer aktuell och relevant information på området bli möjligt att få upp ögonen för problemet även hos våra myndigheter.

Sedan 2007 besöker föreningen alla skolor för blivande trafikskolelärare och håller kostnadsfria föreläsningar.

Syftet är förstås att ge dem en fördjupad kunskap om viltolycksproblematiken och att de sedan för den vidare till blivande trafikanter som de träffar i sitt framtida yrke. Föreläsningen har fått ett mycket gott bemötande och är uppskattad bland både elever och utbildningssamordnare.

2008 instiftades trafiksäkerhetspriset Guldälgen, bestående av ett glasblock och ett stipendium på 20 000 kr. Det delas ut årligen till den person, organisation, företag eller myndighet som på bästa sätt bidragit till att sprida kunskap och information om viltolyckor, eller medverkat till åtgärder för att förhindra dem. Priset kan tilldelas såväl projektidé som genomförda projekt. Priset delas normalt ut under, eller i anslutning till, Tylösandsseminariet i augusti/ september.

Sedan 2009 arrangerar föreningen årligen ett seminarium på temat Vilt och Trafik. Där samlas landets experter på viltolycksområdet och delar med sig av sina kunskaper och forskningsresultat i syfte att belysa hela viltolycksproblematikens bredd. I år arrangeras det i Eskilstuna och i och med det har föreningen nu besökt samtliga regioner i Sverige (enligt Trafikverkets indelning).

Ingrid Hugosson delar ut Guldälgen och stipendium till Anders Kullgren, trafikforskningschef på Folksam, under Tylösandsseminariet 2011

Boris, vår informatör, är ute på marknad och förevisar vilka djur det är anmälningsplikt på.

Från och med 2011 har föreningen ordnat så att det finns en session som behandlar viltolyckor på Transportforum. Transportforum är Nordens största årliga trafiksäkerhetskonferens och samlar under två dagar i Linköping Nordens främsta experter inom transportsektorn.

“Det kommunikativa ekipaget”

Under 2012 har föreningens styrelse konstaterat att efter några år med vikande medlemstal har behovet av förnyelse åter infunnit sig. Planering pågår därför av ett nytt ekipage för att nå ut med vår information. Ekipaget skall vara mer anpassat till den värld vi lever i idag, med bl.a annat pekskärmar och simulator med ett mer interaktivt förmedlande av kunskap och information. I nuläget går det under arbetsnamnet “Det kommunikativa ekipaget.”

I en ständigt föränderlig och förnyande värld blickar föreningen nu framåt. Mot minst 40 nya år av trafiksäkerhetsarbete och medlemsnytta. Så länge trafikanter omkommer, skadas och drabbas ekonomiskt av viltolyckor så kommer föreningen fortsätta med sitt arbete. Det finns fortfarande mycket att göra inom viltolycksområdet.

HUR FUNGERAR MEDLEMSKAPET?

Detta är en fråga som vi ofta stöter på i föreningen. För att förenkla för er medlemmar när ni vill berätta om fördelarna för någon som inte är medlem kan man använda sig av nedanstående:

Medlemskapet är PERSONLIGT och gäller PRIVATÄGDA MOTORFORDON. Oavsett hur många motorfordon du äger, eller var du bor, så är kostnaden för ett medlemskap endast 120 kronor/kalenderår. Du kan söka ekonomisk hjälp för alla motorfordon du är registrerad ägare till, oavsett vem som var förare vid olyckstillfället. Dessutom kan du som medlem söka hjälp om du har råkat kollidera med något anmälningspliktigt vilt när du kört någon annans privatägda motorfordon. Ekonomisk hjälp kan även sökas för tillkopplat privatägt släp/husvagn.

Vad får man för 120 kronor/kalenderår?

- Upp till **7 500 kronor i ekonomisk hjälp** till att betala självrisk- eller reparationskostnader
- **500 kronor extra kostnadsersättning***
- **Upp till 4 000 kronor i ekonomisk hjälp till bärgning eller hyrbil*** om utrymme finns kvar inom maxbeloppet på 7 500 kronor.

* Utbetalas även om man har självriskeliminering i sin försäkring.

Exempel 1: Om du är halvförsäkrad (eller bara har trafikförsäkring)

Klas är medlem i föreningen och hade lånat ut sin bil till en kompis som råkade kollidera med ett rådjur. I olyckan förstördes ena framlyktan och en framskärm spräcktes. Eftersom Klas bil var ganska gammal så var den bara halvförsäkrad och han får därmed ingen hjälp från sitt försäkringsbolag att laga skadorna. Klas är händig och bestämmer sig för att laga bilen själv och köper därför in delar själv från en återförsäljare av begagnade bildelar. Delarna kostar honom 7 750 kr. Mot uppvisat kvitto får han av föreningen hjälp med 7 500 kr till delarna, samt 500 kr i extra kostnadsersättning. **Totalt får Klas 8 000 kr i ekonomisk hjälp av föreningen.**

Exempel 2: Om du är helförsäkrad

Marianne är medlem i föreningen och krockade med en älg. Som tur var klarade hon sig bra i olyckan, men bilen blev ordentligt tillbucklad. Marianne har i sin försäkring en självrisk på 3 000 kr men har inget behov av en hyrbil. Så när hon ansöker om ekonomisk hjälp från föreningen får hon 3 000 kr till att betala sin självrisk, samt 500 kr i extra kostnadsersättning. **Totalt får Marianne 3 500 kr i ekonomisk hjälp från föreningen.**

Exempel 3: Du har lånat någon annans bil

Bosse har lånat sin grannes bil. Bosse är medlem i föreningen, men grannen är inte medlem. Han kolliderar med ett vildsvin och hela fronten på bilen blir intryckt. Eftersom det var Bosse som körde bilen när olyckan skedde vill hans granne att Bosse skall stå för självrisk och hyrbilskostnader. Självrisken är på 6 000 kr och hyrbilen kostar 3 000 kr. Bosses granne har låtit verkstaden som har hand om reparation och hyrbil ställa ut fakturan i Bosses namn. Eftersom Bosse är medlem i föreningen och fakturorna visar att han fått stå för kostnaden, söker han ekonomisk hjälp i egenskap som förare av olycksbilen. Maxbeloppet är 7 500 kr så han får hjälp med självrisken på 6 000 kr samt det som finns kvar upp till maxbeloppet, 1 500 kr, till hyrbilskostnaden. Sedan får han också den extra kostnadsersättningen på 500 kr. **Totalt får Bosse 8 000 kr i ekonomisk hjälp från föreningen.**

ANSÖKAN OM EKONOMISK HJÄLP

Olycksdatum (år, månad, dag)	Kollision med: (markera med X) ☐ Älg ☐ Rådjur ☐ Hjort ☐ Vildsvin ☐ Varg ☐ Järv ☐ Lo ☐ Utter ☐ Ren ☐ Mufflonfår ☐ Björn ☐ Örn
Jag var vid kollisionen: (markera med X) ☐ Ägare till fordonet ☐ Förare till fordonet	
Det kolliderade fordonets registreringsnummer	
Ange i vilket län kollisionen inträffade	

Fordonsuppgifter

Fordonet har: (markera med X) ☐ Trafikförsäkring ☐ Delkasko	Försäkringsbolag
☐ Vagnskadeförsäkring	Försäkringsbolag
☐ Vagnskadeförsäkring (nybilsgaranti)	Försäkringsbolag
Självrisk vagnskada som skall betalas Kronor	

Medlemsuppgifter

Medlemsnummer	Personnummer *
Namn	
Adress	
Postnummer och ortsnamn	
Telefon dagtid	
Konto för utbetalning (ange clearingnummer)	

* Personuppgiftslagen (PUL) - De uppgifter vi har i vårt medlemsregister är namn, adress, uppgifter om inbetalning samt eventuella ansökningar om ekonomisk hjälp. I registret noterar vi även personnummer på den som lämnat dessa uppgifter. Detta underlättar eventuella adressändringar. Älgskadefondsforeningen lämnar inte ut uppgifter ur registret till tredje part. Som medlem kan du när som helst begära att få tillgång till de uppgifter som rör dig i vårt medlems- och olycksregister.

Skicka inom 60 dagar till Älgskadefondsforeningen efter kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, ren, björn, varg, järv, lo, utter, mufflonfår eller örn. Om möjligt ska också handlingarna bifogas inom 60 dagar. Komplettering av handlingar kan ske senare. Samtliga handlingar ska dock, enligt föreningens stadgar, vara föreningens tillhanda inom tolv månader från kollisionsdatum för att ekonomisk hjälp ska utbetalas.

För att kunna behandla din ansökan behöver vi följande:

1. Kopia av Polisens "Händelserapport"
2. Kopia av försäkringsbrev samt vagnskadegarantibevis om sådan finns
3. Foto på skadan om vagnskadeförsäkring saknas
4. Kopia av firmafaktura/kvitto på självrisk-, reparations-, hyrbils-, bärgningskostnad

TÄNK VILT
ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN
Sveriges ledande oberoende aktör inom vilt och trafiksäkerhet

Ort och datum	Underskrift
---------------	-------------

Skicka hela sidan till: Älgskadefondsforeningen, Box 101, 364 21 Åseda
Har du frågor? Besök vår webbplats eller kontakta oss på tel 0474-102 12, fax 0474-122 45 eller e-post kansli@algen.se

<< Bengt och hans fru var på väg hem från sina arbeten i Karlskrona en mörk november eftermiddag 2009 när de krockade med en älg. FOTO: Älgskadefondsforeningen

till Bengt körde bilen närmast bakom. Även kollegan blev indragen i olyckan, men klarade sig från allvarliga skador och kunde ta kommando för räddningsarbetet.

– Det var han som hindrade oroliga vittnen till olyckan från att försöka plocka ut henne från bilen, berättar Bengt Petersson.

Det var med all sannolikhet tack vare Bengts kollegas snabba agerande, som hans fru idag inte är förlamad från nacken och nedåt. Om någon hade försökt ta ut henne ur bilen utan att först stabilisera hennes nacke och ryggrad, hade hennes nackskada kunnat förvärras avsevärt.

Tappade teckenspråksförmågan

Jämfört med sin frus nackskada skulle man kunna säga att Bengt var den av de båda som klarade sig lindrigast undan i olyckan. Men på sätt och vis var det ändå Bengt som fick det största handikappet. Utöver att han slog ut nästan alla sina tänder i olyckan så bröt han även flera ben i handen.

När gipset togs bort från handen visade det sig att Bengts fingrar inte varit ordentligt utsträckta under gipset, vilket lett till att senorna dragit ihop sig. Fingrarna hade då fastnat i en position som kan liknas vid ett mellanting av knuten näve och öppen handflata (se bild t.h).

– Trots över ett och ett halvt år av regelbunden sjukgymnastik så blev det ingen förbättring, berättar Bengt.

För gemene man är det här handikappet något man kan lära sig att leva med, och säkerligen kunde Bengt också gjort det, om det inte varit för att han nu tappat förmågan att genom teckenspråk kommunicera med sin son, som varit döv sedan födseln.

En kollega tipsade om Viltolycksfonden

I november förra året, tre år efter olyckan, hade Bengt så gott som gett upp tanken på att få tillbaka rörelseförmågan i sina fingrar och förlikat sig med tanken på att alltid vara beroende av att någon annan skulle tolka åt honom. Han har även fått lämna ifrån sig sitt tjänstevapen och arbetar nu som lärare i kriminalteknik på Polishögskolan i

VILTOLYCKSFONDEN

Nu kan Bengt samtala med sin son igen utan att behöva en teckentolk.

Efter att ha krockat med en älg 2009 tappade Bengt rörelseförmågan i sin högra hand. Det ledde till att han inte längre kunde använda teckenspråk för att tala med sin döve son. Men tack vare ett bidrag ur föreningens Viltolycksfond till en läsplatta har han nu återfått förmågan att fritt kunna kommunicera med sin son igen.

Bengt Petersson, sedan många år medlem i Älgskadefondsforeningen, var på väg hem från jobbet som kriminaltekniker i Karlskrona, när en älg plötsligt dök upp på vägen framför honom. Bengt hann inte reagera utan kolliderade med älgen i 90km/h. Med honom i bilen fanns hans fru. I olyckan klämdes hennes huvud fast mellan biltak och nackstöd. Hon fick frakturer på översta nackkotorna och klarar på grund av detta inte längre av att arbeta heltid, utan har fått gå ner i tjänst. Men konsekvenserna för henne kunde ha blivit mycket värre om det inte varit för att en kollega

Bengts rörelseförmåga i höger hand är mycket >> begränsad. På bilden kan man se hans fingrar utsträckta till max. FOTO: Älgskadefondsforeningen

Växjö. Inför julen berättade Bengt för en kollega att han kände att hans relation till sonen, på grund av kommunikationssvårigheterna, aldrig skulle bli densamma som innan olyckan. Hans kollega, som också är medlem i Älgskadefondsforeningen, undrade om Bengt hade varit i kontakt med foreningen och undersökt om de kunde erbjuda någon lösning eller möjlighet till hjälp med sitt problem. Det hade Bengt inte.

Lösningen: vardagsteknik

Bengt kontaktade foreningen och efter att ha stött och blött Bengts situation framträdde en lösning som skulle ge Bengt tillbaka sin möjlighet att kommunicera med sin son igen. Lösningen visade sig vara något som i princip kan kallas för vardagsteknik idag, nämligen en läsplatta. Efter lite efterforskning från foreningens sida så visade det sig att med hjälp av en läsplatta och en applikation som översatte tal till text, kunde Bengt åter samtala och föra längre konversationer med sin son utan att vara beroende av att någon annan tolkade åt honom.

Fungerade utmärkt

Under julhelgen fick Bengt möjlighet att prova och utvärdera om läsplattan skulle fungera som lösning på hans problem. Då skulle sonen med familj komma och fira jul tillsammans med Bengt och hans fru. Det visade sig att läsplattan var en utmärkt lösning och efteråt var han väldigt nöjd. Det visade sig att den fungerade utmärkt. De enda egentliga problem som tillstötte var att om flera personer pratade samtidigt fick läsplattan svårt att översätta texten korrekt. Men det var inget som inte gick att lösa med lite disciplin.

– *Sen gick det också mycket bättre efter att svärmor åkt hem, berättar Bengt med ett leende och glimten i ögat.*

Viltolycksfonden - Till minne av Alfa och Kurt Gustavsson

Ur denna fond kan medel betalas ut för att ge extra hjälp och underlätta vardagen för person som har drabbats av en viltolycka, till exempelvis läkarvård eller handikaphjälpmedel som inte täcks av personens försäkringsbolag eller Landstinget/Försäkringskassan. Ur fonden hämtas även medel för att stötta olika forskningsprojekt som har i syfte att lyfta och belysa viltolycksproblematiken i stort och smått.

Kriterier för utdelning:

- Den skada man söker hjälp för skall vara följden av en svår viltolycka. Ansökan kan ske för extra hjälp till läkarvård, handikaphjälpmedel m.fl. kostnader (ej fordonskostnader) som inte täcks på annat sätt (d.v.s genom försäkringar eller landstinget/försäkringskassan). Utdelning skall kunna ske till drabbad och/eller anhörig till denne (make/maka, barn eller föräldrar).
- Forskning för att förebygga viltolyckor och dess följder, t.ex. forskning inom trafiksäkerhet.

Skriftlig ansökan skickas till:

Älgskadefondsforeningen
Ansökan ur Viltolycksfonden
Box 101
364 21 Åseda.

GULDÄLGEN

Guldälgen är ett trafiksäkerhetspris som instiftats av Älgskadefondsforeningen. Priset delas ut varje år, i samband med Tylösandsseminariet, till den person, organisation, företag eller myndighet som på bästa sätt bidragit till att:

- sprida kunskap och information om viltolyckor.
- genomföra åtgärder för att förhindra viltolyckor.

Utmärkelsen har till syfte att lyfta upp goda exempel på trafiksäkerhetsprojekt samt att uppmuntra initiativ som förebygger viltolyckor. Guldälgen består av en specialdesignad glasskulptur samt ett stipendium på 20 000 kr.

Vem som helst är välkommen att skicka in bidrag. Bidraget kan omfatta såväl stora som små projekt. Det kan exempelvis vara en nytänkande innovation inom viltolycksprevention eller avse förbättringar av olycksdrabbade vägar. Det viktigaste är att fokus ligger på att förebygga viltolyckor. Det är självklart tillåtet att föreslå fler än ett projekt eller idé. Bidraget bör inte vara äldre än tre år. Bidraget skall vara Älgskadefondsforeningen tillhanda senast andra veckan i april, för att det ska kunna behandlas. Nedan

finner du några punkter som kan hjälpa dig vid sammanställningen av bidraget. Utöver namnet på den nominerade personen/organisationen/projektet, beskriv gärna:

- Hur och när idén eller projektet kom till och om det finns någon samarbetspartner.
- Har bidraget löst ett problem eller belyst viltproblematiken i trafiken på ett annorlunda sätt?
- Beskriv resultatet, vem eller vad gagnas av bidraget?
- På vilket sätt anser du att bidraget belyser viltproblematiken i trafiken?
- Bidraget måste innehålla fullständiga adressuppgifter, e-post och telefonnummer dag- och kvällstid.

Älgskadefondsforeningens styrelse går igenom de inkomna förslagen, väljer ut de bidrag som ska nomineras och fattar därefter beslut om vilket som är det vinnande bidraget. Vinnaren kungörs i samband med Tylösandsseminariet i september 2013.

För mer info, besök: www.guld-algen.se

NOMINERA NÅGON TILL GULDÄLGEN 2013

Känner du till någon person/organisation som du tycker borde belönas med Guldälgen 2013? Skriv din nominering enligt kriterierna som beskrivs ovan och skicka den till:

Skriftlig nominering skickas till:

Älgskadefondsforeningen
Nominering till Guldälgen 2013
Box 101
364 21 Åseda.

Nominering på Guldälgens webbplats:

<http://www.guld-algen.se/se/anmalan>

Nominering via e-post skickas till:

kansli@algen.se

VILL DU HA GRATIS MEDLEMSKAP?

- * EN TRISS-LOTT FÖR VARJE NY VÄRVAD MEDLEM
- * DITT MEDLEMSKAP BLIR GRATIS FÖLJANDE ÅR OM DU VÄRVAR MINST TVÅ NYA MEDLEMMAR UNDER PERIODEN 1 NOV - 31 OKT.

För varje ny registrerad medlem du värvar till Älgskadefondsöreningen skickar vi en trisslott till dig (åldersgräns 18 år*). Värvar du två eller fler nya medlemmar under perioden 1 nov - 31 okt får du dessutom ditt eget medlemskap gratis följande kalenderår. Värvningen anses genomförd och gäller från det datum den nya medlemmen blivit registrerad.

SÄND FORMULÄRET TILL OSS VIA:

E-POST: kansli@algen.se

POST: Älgskadefondsöreningen, Box 101, 364 21 Åseda

FAX: 0474-122 45.

JAG SOM VILL VÄRVA:

MEMLEMSNUMMER	TELEFONNUMMER (DAGTID)	FÖDELSEDATA *
EFTERNAMN, FÖRNAMN		
GATUADRESS		POSTNUMMER, ORT

DEN/DE JAG VILL VÄRVA:

EFTERNAMN, FÖRNAMN	EFTERNAMN, FÖRNAMN
GATUADRESS	GATUADRESS
POSTNUMMER, ORT	POSTNUMMER, ORT
EFTERNAMN, FÖRNAMN	EFTERNAMN, FÖRNAMN
GATUADRESS	GATUADRESS
POSTNUMMER, ORT	POSTNUMMER, ORT

TÄNK VILT

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Sveriges ledande aktör inom vilt och trafiksäkerhet

Frankera ej
mottagaren
betalar
porto

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Svarspost

350 055 500

364 21 Åseda

ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Box 101, 364 21 Åseda

Tel. 0474-102 12, Fax 0474-122 45

www.algen.se - kansli@algen.se

